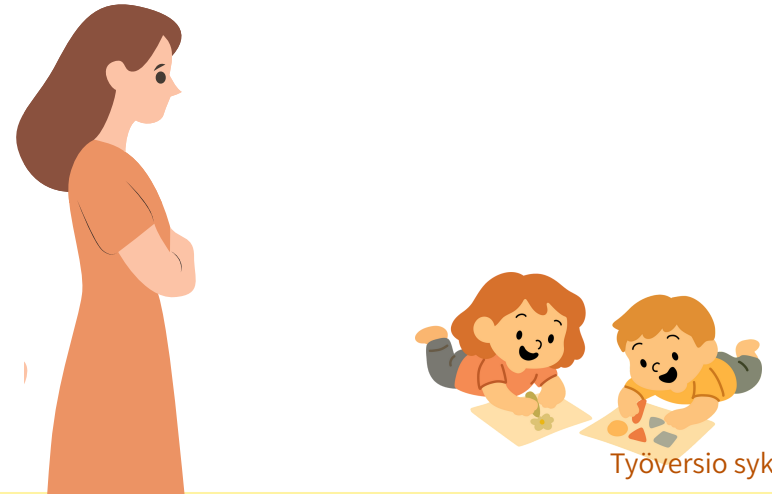


Ihana lapsi ja tämä hetki



Työversio syksy 2025

Seuraile lasta



Työversio syksy 2025

Hidasta



Työversio syksy 2025

Asetu lapselle sopivasti

Työversio syksy 2025



Seuraile lasta

- Seuraa, mitä lapsi tekee ja erityisesti mistä lapsi on kiinnostunut
- Sinun kiinnostuksesi auttaa lasta pysymään yhteisessä hetkessä
- Lapsi hyötyy siitä, että olet juuri nyt läsnä.
- Tässä vaiheessa riittää se, että seuraat aktiivisesti lapsen touhuja tekemättä itse muuta
- **HOT- muistisäännön odota ja olet vaihe**

Ihana lapsi ja tämä hetki

- Lapsi nauttii, kun huomaa sinunkin nauttivan hänen seurastaan
- Näytä, että nautit lapsen seurasta
- Hyviä keinoja: hyväksyvä katse, kosketus, äännähdys
- Älä suunnittele tilannetta eteenpäin, keskity vain nauttimaan lapsesta
- Hetkessä eläminen tekee aikuisellekin hyvää, tavoitteet ja tehtävälistat voi jättää taka-alalle
- **HOT- muistisäännön havainnoi ja hoksaa vaihe**

Asetu lapselle sopivasti

- Siten, että lapsi näkee sinut
- Siten, että lapsi huomaa sinun olevan mukana
 - Voisiko kirjaa lukea vierekkäin tai vastakkain?
 - Voisiko vaunut/rattaat kääntää kasvot sinuun päin
 - Voitko lapselle jutellessa laskeutua hänen tasolleen?
 - Oletko paikallaan vai liikutko lapsen mukana?
- Lapsi huomaa sinut paremmin, kun olet samalla korkeudella hänen kanssaan
- **HOT- muistisäännön havainnoi ja hoksaa vaihe**

Hidasta

- Lapsi voi tarvita omaan ilmaisuun enemmän aikaa kuin ajatteletkaan
- Puhe kehittyy paremmin hiljaisuudessa kuin kysymysten avulla
- Pysähdy ja odota
- Odota, odota ja olet, että lapsi ilmaisee itseään
- Jos olet nopea reagoimaan, voit esim. laskea mielessäsi viiteen ennen kuin toimit
- Kun lapsi ilmaisee itseään, toimi silloin nopeasti
- **HOT- muistisäännön odota vaihe**

Reagoi lapsen tekemiseen



Työversio syksy 2025

Imitoi, toista, laajenna



Työversio syksy 2025

Anna mallia ilman odotuksia



Työversio syksy 2025

Imitoi, toista, laajenna

- Voit matkia lapsen tekemistä, esim. tömistelemällä jalkoja lapsen mukana
- Voit toistaa lapsen äännähdyksen, tekemisen
- Voit laajentaa ilmaisua, esim. lapsi: pa, aikuinen: Leevin pallo!
- Joskus liioittelu auttaa, että lapsi huomaa sinut (äännähdys, ilmeet, liikkeet)
- **HOT- muistisäännön tartu ja toimi vaihe**

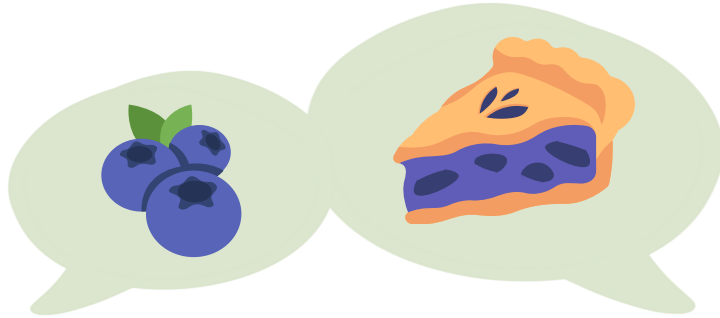
Reagoi lapsen tekemiseen

- Käytä hyväksi muitakin keinoja kuin sanat: Äänenpainot, henkäykset, äännähdykset, katse, ilmeet
 - Oho! Se putosi
 - Huiii! Mikä vauhti
 - Aiii (kun lapsi haluaa)
 - Uppista (kun nostat lähelle tulleen lapsen syliin)
- Voit mallittaa ilmaisua: Laskit lujaa liukumäestä! Pipo meni päähän!
- Kun olet reagoinut, odota, mitä lapsi tekee seuraavaksi
- **HOT- muistisäännön tartu ja toimi vaihe**

Anna mallia ilman odotuksia

- Anna lapselle mallia kommunikoinnista, ilman että oletat lapsenkin kommunikoivan
- Kysymykset voivat luoda lapselle painetta puhumiseen.
- Kysymisen sijaan kuvaile lapsen toimintaa
- Lapsen toiminnan kuvailu voi houkutella paremmin lapsen puhumaan. Kuvaile, mitä lapsi tekee ja tuntee
- Puherutiinit, pienen lapsen kanssa voi myös toistaa samoja sanoja tutuissa tilanteissa, esim.
 - Nyt mennään!(aina kun on saatu lapselle ulkovaatteet puettua)
 - Onko kiitti? (kun lapsi on syönyt)

Toista, mitä lapsi ilmaisee ja lisää siihen sana



Työversio syksy 2025

Tee puhe näkyväksi



Työversio syksy 2025

Anna lapselle sanoja



Työversio syksy 2025

Tee puhe näkyväksi

- Käytä paljon eleitä, ilmeitä ja osoittamista puheen tukena
- Voit hyödyntää puhelintasi, näyttämällä sieltä kuvia puheen tukena
- Hyviä keinoja ovat myös tukiviittomat ja kuvat
- Jos aloittaminen on vaikeaa ota yksi usein toistuva arjen tilanne ja käytä keinoa aina siinä. Esim.
 - Peukku ylös/alas aina kun mietitään millaista oli
 - Nukkumisen ele, kun mennään nukkumaan
 - Kenkien viittoma aina kun puetaan kengät

Toista, mitä lapsi ilmaisee ja lisää siihen sana

- Lapsi kokee, että hänet on ymmärretty
- Lapsi saa häntä kiinnostavaan asiaan lisää sanoja
- Mitä tarkoittaa käytännössä?
 - Lapsi: Ittuu, Aikuinen: Veeti istuu
 - Lapsi: Pipi , Aikuinen: Pipi tuli
 - Lapsi: ippu. Aikuinen: Oho, muki tippui!

Anna lapselle sanoja

- Lapsi oppii puhetta kuuntelemalla sinua
- Uusien sanojen oppimiseen vaikuttaa se, kuinka paljon sanoja hän kuulee.
- Kannattaa välttää epätarkkaa pronomini puhetta: Ota tuo tuosta, Laita se sinne
- Sen sijaan puhu tarkemmin: Ota sukka laatikosta, Laita kippo takaisin kaappiin
- Kerro, mikä ja missä!